

Informativni list br.3

Energetsko siromaštvo i energetska učinkovitost u ruralnim područjima: Regionalni rezultati

Sufinancirano od strane Europske unije u okviru projekta ID 101077272. Izraženi stavovi i mišljenja su, međutim, samo autorovi i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili CINEA-e. Za njih se ne mogu smatrati odgovornima ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje potporu.

Uvod

Kako bi se bolje razumjelo energetska siromaštvo i energetska učinkovitost u ruralnim područjima, projekt RENOVERTY proveo je online istraživanje među relevantnim dionicima diljem Europe. Cilj istraživanja bio je prikupiti ključna mišljenja o postojećim potrebama, preprekama te predloženim rješenjima vezanima uz energetska siromaštvo i energetska učinkovitost u ranjivim ruralnim i periurbanim područjima diljem Europe.

U okviru ovog istraživanja na anketu je odgovorilo 130 dionika i stručnjaka iz područja iz različitih sektora, uključujući akademsku zajednicu, donositelje politika, privatni i javni sektor itd., s posebnim fokusom na ruralna područja Europske unije (EU).

Nadalje, s obzirom na to da je fenomen energetska siromaštva posebno izražen u ruralnim područjima u zemljama srednje i istočne Europe (SIE), jugoistočne Europe (JIE) i južne Europe (JE), anketa se fokusira na istraživanje stavova i potreba dionika koji dolaze iz tih regija. U sljedećim potpoglavljima bit će analizirani rezultati istraživanja koji se razlikuju među trima regijama obuhvaćenima ispitivanjem.

Uzroci ruralnog energetska siromaštva

Sudionici u anketi su zamoljeni da ocijene osam različitih uzroka energetska siromaštva koristeći Likertovu skalu od 1 do 5 (1: "potpuno nevažno" – 5: "iznimno važno"). Kao najvažniji čimbenici na razini Europe istaknuti su: slab pristup javnom prijevozu, nedovoljna ulaganja u ruralna područja, nepovoljna demografska struktura i loša kvaliteta stanovanja.

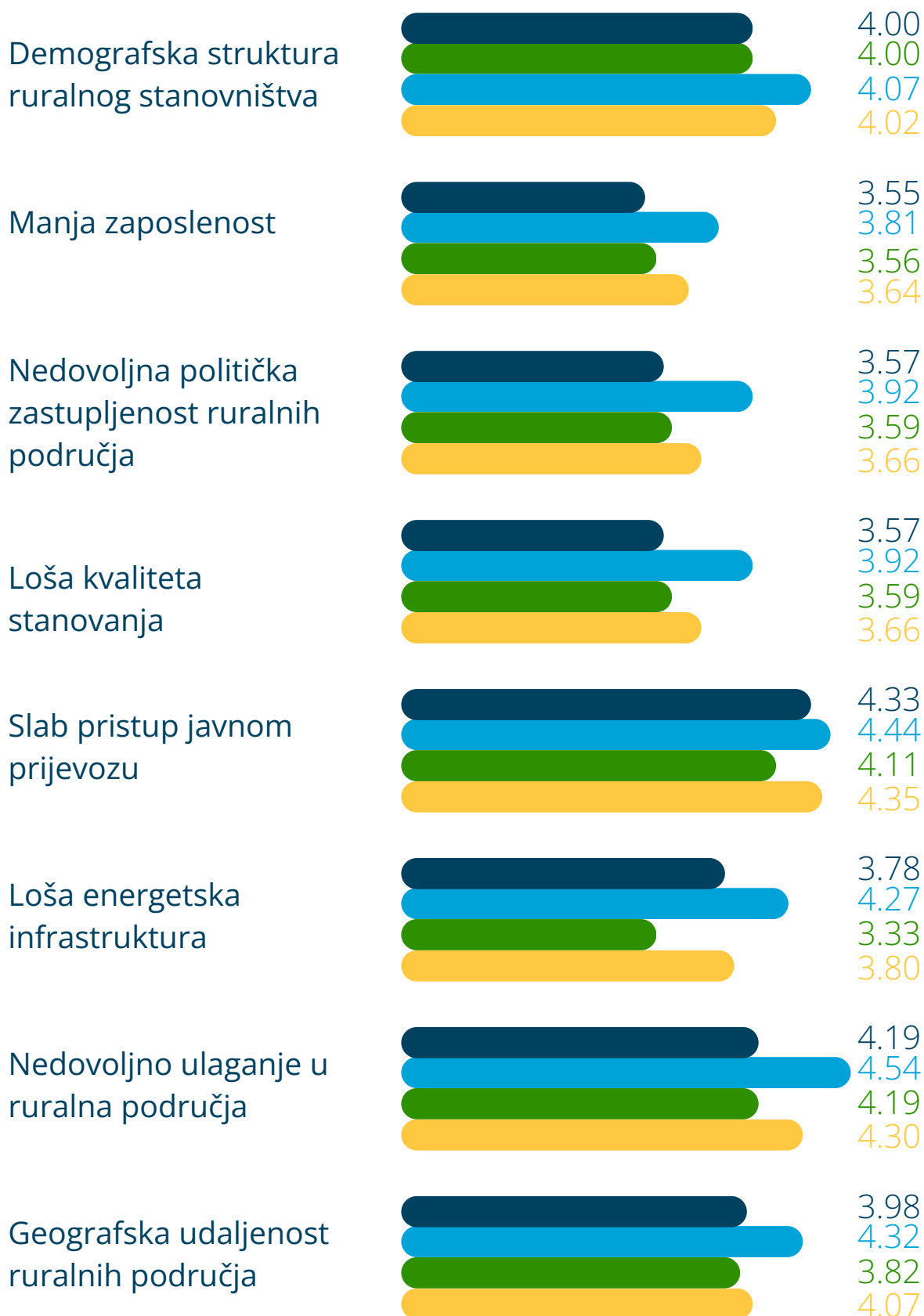
Analizirajući tri regije, prepoznaju se sljedeće specifičnosti:

U srednjoj i istočnoj Europi loša kvaliteta stanovanja smatra se glavnim čimbenikom energetska siromaštva, uz nedostatak ulaganja u ruralna područja, što ovu regiju razlikuje od prosječnih odgovora na razini EU-a.

U jugoistočnoj Europi nedovoljna ulaganja u ruralna područja prepoznata su kao ključni uzrok energetske ranjivosti, a slijede ga slab pristup javnom prijevozu i geografska udaljenost.

U južnoj Europi slab pristup javnom prijevozu i nedovoljna ulaganja u ruralna područja smatraju se najistaknutijim uzrocima energetska siromaštva .

Uzroci ruralnog energetskeg siromaštva po regijama

● JE ● JIE ● SIE ● EU

Korištenje sustava obnovljivih izvora energije u ruralnim područjima

Ispitanike se tražilo da procijene vjerojatnost korištenja četiri različite vrste tehnologija obnovljivih izvora energije u ruralnim područjima, među kojima su: sunčeva energija za pripremu potrošne tople vode, sunčane elektrane, dizalice topline i električna vozila, a sličnost korištenja svake tehnologije rangirana je od "ne postoji vjerojatnost" do "vrlo vjerojatno".

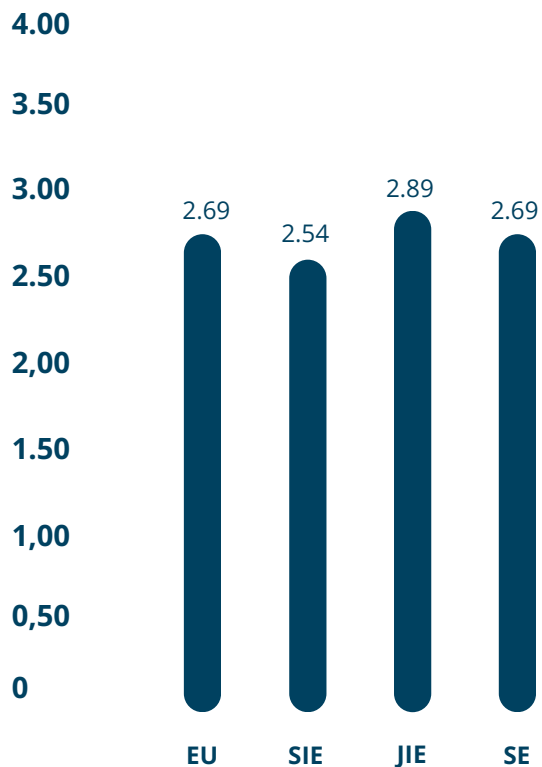
Električna vozila općenito su ocijenjena kao "mala vjerojatnost" ili "ne postoji vjerojatnost" za korištenje u ruralnim područjima, osim u području srednje i istočne Europe, gdje se njihova uporaba smatra nešto vjerojatnijom.

Dizalice topline u obiteljskim kućama identificirane su kao drugi najmanje vjerojatan oblik tehnologije za primjenu u ruralnim područjima u svim regijama, uz tek manja odstupanja među regijama.

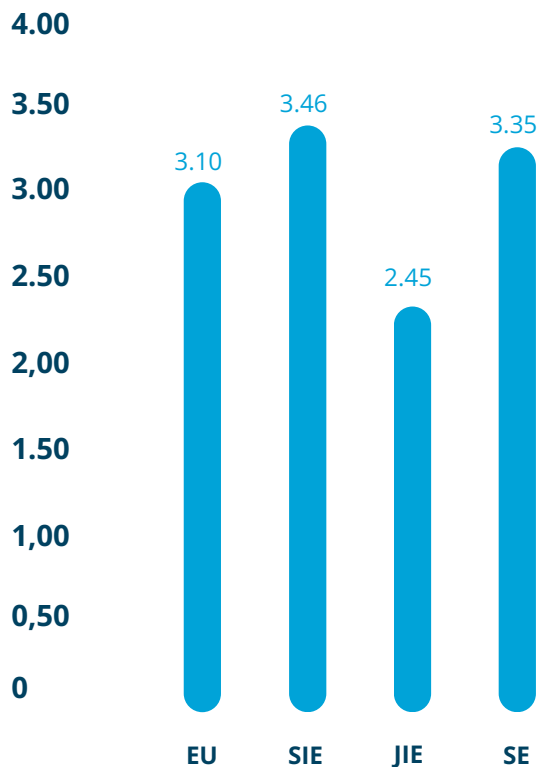
Solarni sustav za pripremu potrošne tople vode (PTV) prepoznat je kao drugi najvjerojatniji izbor, pri čemu se na razini EU smatra "vrlo vjerojatnim" za primjenu. U jugoistočnoj Europi bilježi se znatno veća vjerojatnost korištenja u usporedbi sa srednjom i istočnom Europom.

Sunčane elektrane istaknule su se kao najpoželjniji izbor u ruralnim područjima, osobito u regijama srednje i istočne Europe. Iako rjeđe zastupljena u jugoistočnoj Europi, sunčane elektrane su široko prihvaćena tehnologija u svim regijama.

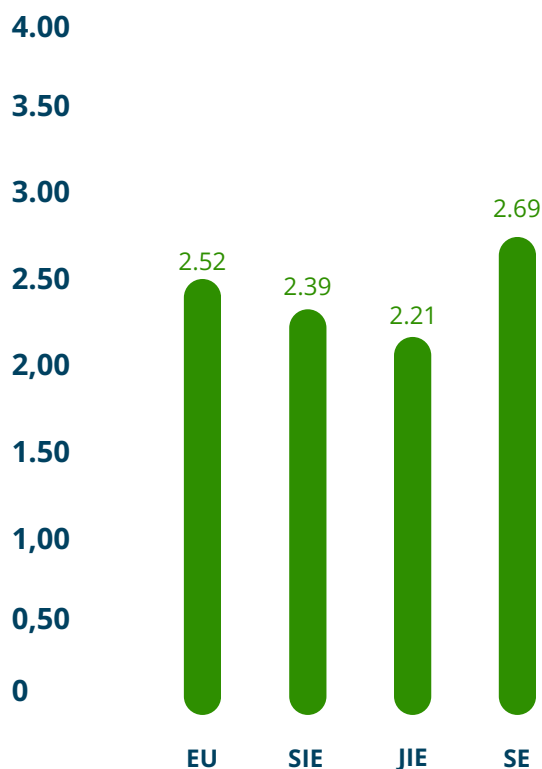
Korištenje sustava obnovljivih izvora energije u ruralnim područjima

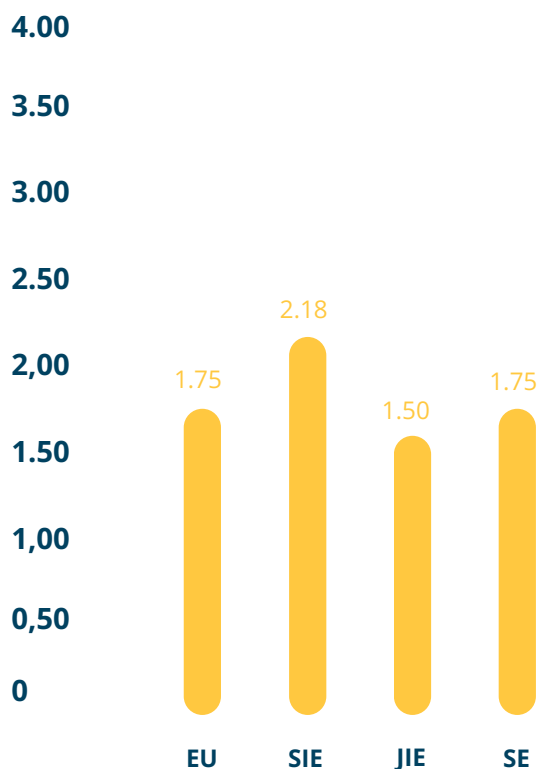
Solarni sustav za pripremu PTV

Sunčane eletrane

Dizalice topline

Električna vozila

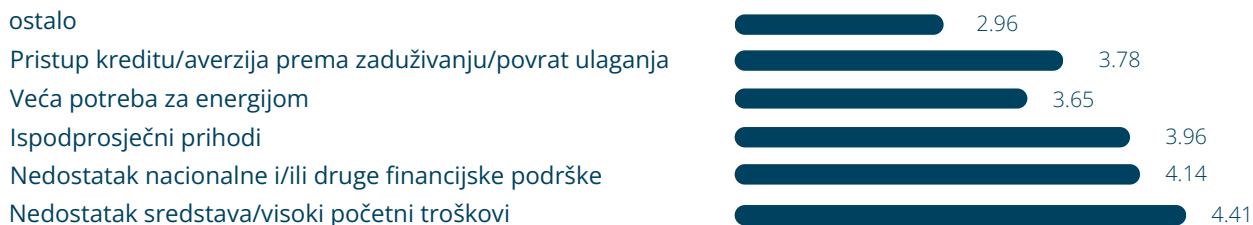
Prepreke provedbi mjera energetske učinkovitosti za rješavanje energetske siromaštva u ruralnim područjima

Prepreke u provedbi mjera energetske učinkovitosti uključuju financijske izazove, prepreke vezane uz osviještenost i pristup, regulativne zahtjeve te geografske čimbenike, a temelje se na pregledu literature koje je korišteno za izradu ankete.

Ispitanici su upitani da odgovore s kojim su se vrstama prepreka susreli tijekom nastojanja da unaprijede energetske učinkovitosti u ruralnim područjima. Najveći broj ispitanika je sljedeće prepreke ocijenio kao najzastupljenije: financijske prepreke, nedovoljna svjesnost i pristup te regulativne prepreke.

- **Financijske prepreke:** U svim regijama nedostatak sredstava i visoki početni troškovi istaknuti su kao najvažnije financijske prepreke. Nadalje, utvrđeno je da sve regije slijede vrlo sličan trend u pogledu ostalih prepreka koje su ocijenjene kao značajne, tj. nedostatak nacionalne i/ili druge financijske podrške i ispodprosječni prihodi. Izuzetak od ovoga su regije jugoistočne Europe, gdje nedostatak nacionalne ili privatne financijske podrške prati pristup kreditima/averzija prema zaduživanju/povrat ulaganja i veća potreba za energijom.

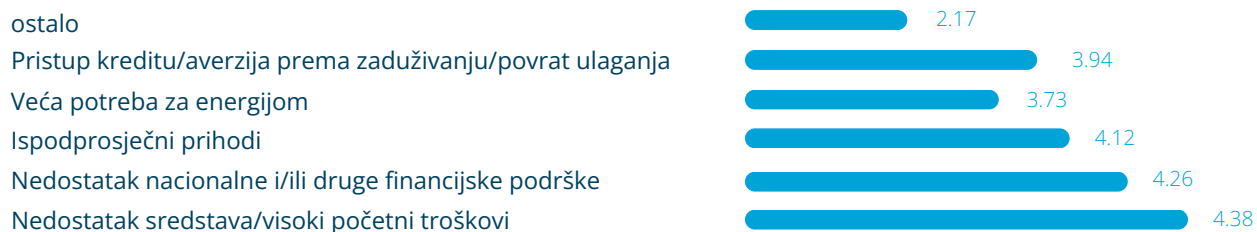
Važnost financijskih prepreka

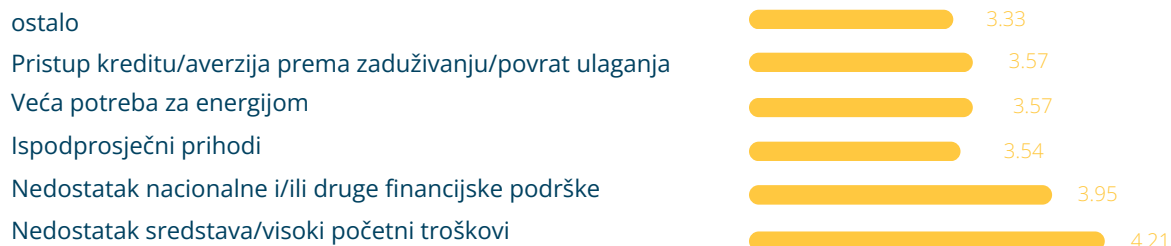
EU

SIE

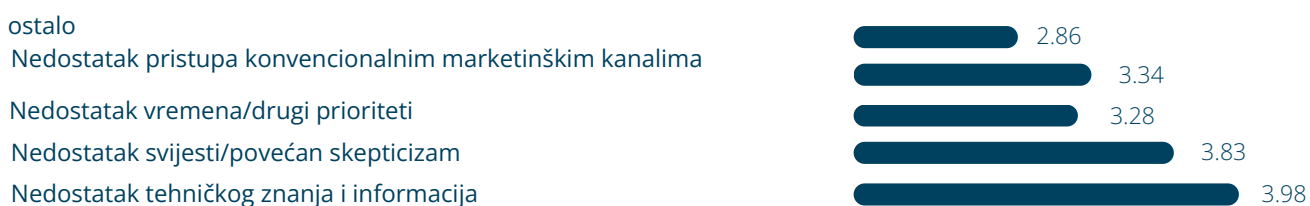
JIE

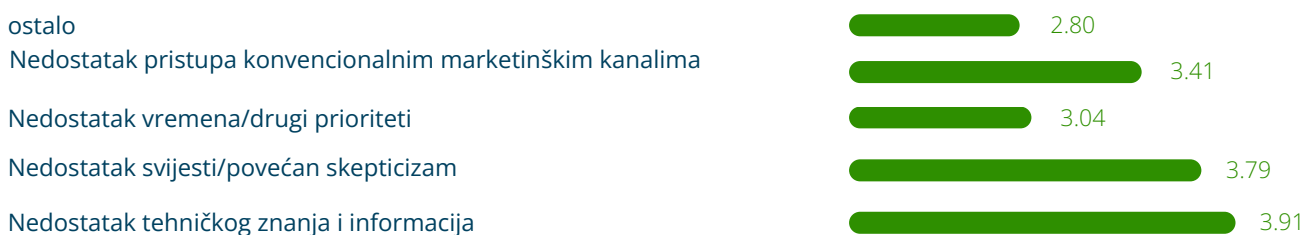
JE

- **Prepreke osviještenosti/pristupu:** nedostatak tehničkih informacija i povećan skepticizam kod ruralnih kućanstava prepoznati su kao najvažnije prepreke u svim regijama. U područjima jugoistočne Europe nedostatak vremena smatra se trećom najvažnijom preprekom, dok je u područjima srednje i istočne Europe nedostatak pristupa konvencionalnim marketinškim kanalima rangiran na treće mjesto.

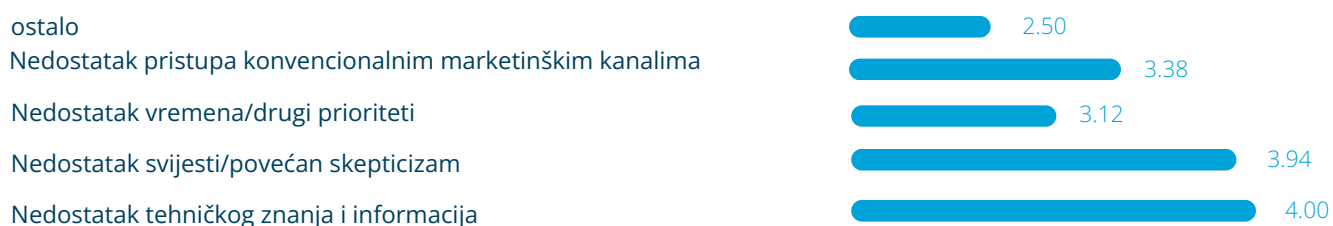
Važnost prepreka u svijesti i pristupu

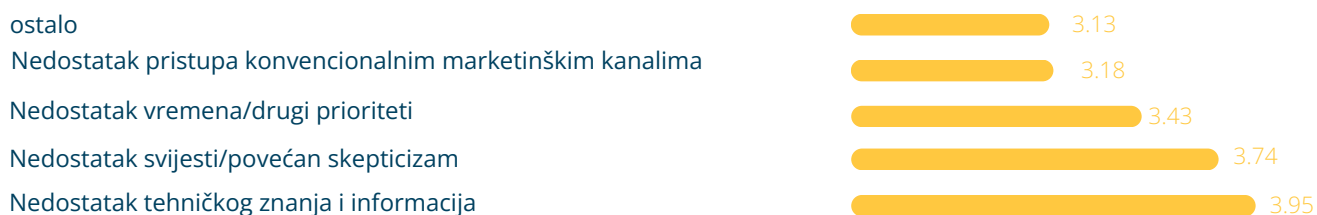
EU

SIE

JIE

JE

- **Regulativne prepreke:** U svim regijama, osim u jugoistočnoj Europi, postojeće nepodržavajuće i neadekvatne nacionalne politike smatraju se najvažnijom regulativnom preprekom. U jugoistočnoj Europi najistaknutijim preprekama smatraju se nedostatak regionalnog/lokalnog fokusa nacionalnih politika te neadekvatni zakoni i politike.

Važnost regulativnih prepreka

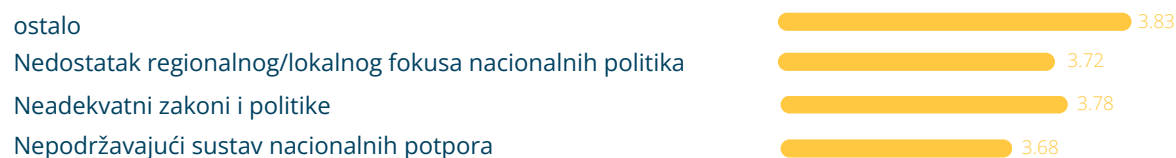
EU

SIE

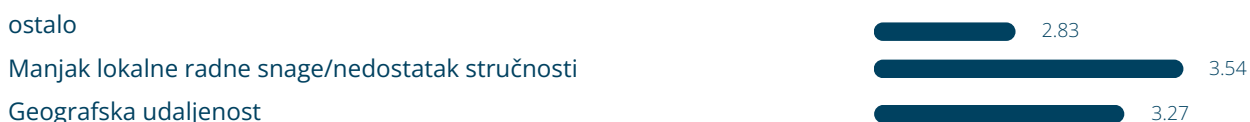
JIE

JE

- **Geografske prepreke:** U svim regijama najveću važnost imaju manjak lokalne radne snage u području energetske učinkovitosti i nedostatak stručnosti, dok geografska udaljenost slijedi kao značajna prepreka, uz male razlike među regijama.

Važnost geografskih prepreka

EU

SIE

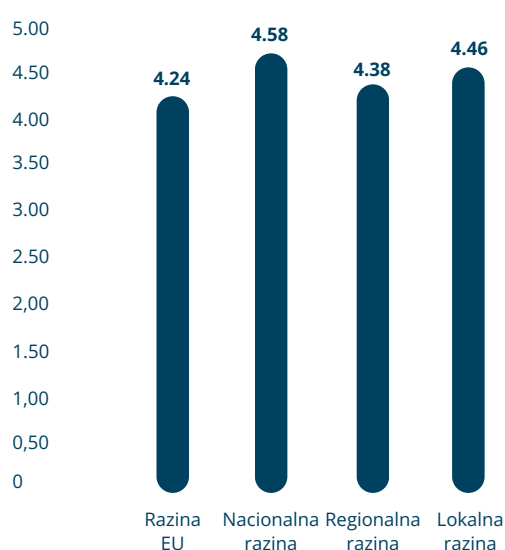
JIE

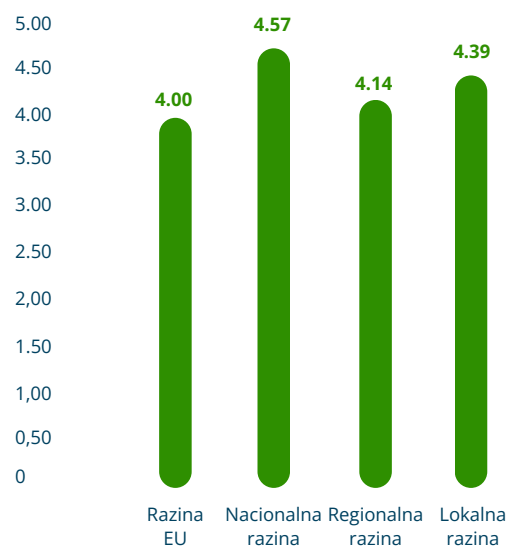
JE

Važnost razina vlasti u rješavanju energetske siromaštva u ruralnim područjima

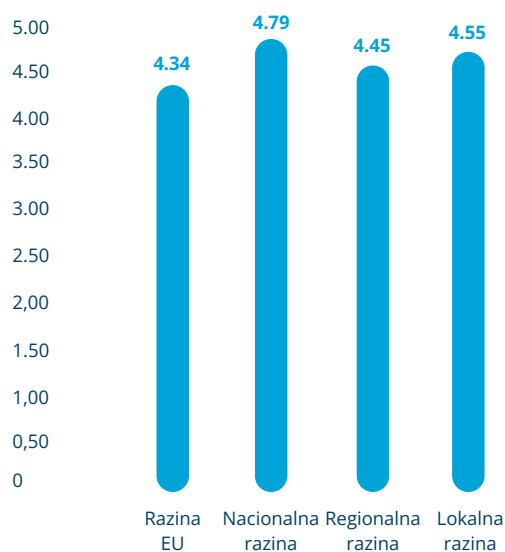
Ispitanike se tražilo da ocijene važnost različitih razina vlasti u kontekstu poboljšanja prihvaćanja mjera energetske učinkovitosti radi smanjenja energetske siromaštva u ruralnim područjima. U većini regija politike na nacionalnoj razini smatraju se najučinkovitijima. Unatoč tome, važno je istaknuti da su u jugoistočnim regijama politike na regionalnoj razini ocijenjene kao najdjelotvornije.

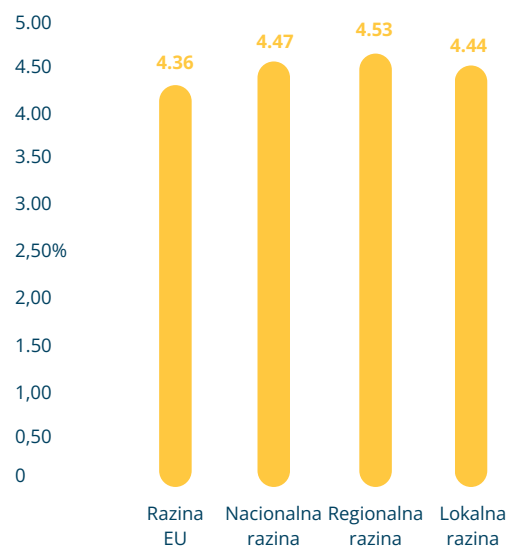
EU

SIE

JIE

JE

O PROJEKTU RENOVERTY

Projekt RENOVERTY potiče poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada energetske siromašnih kućanstava na području Srednje i Istočne Europe (SIE), Jugoistočne Europe (JIE) te Južne Europe (JE). Poboljšanja energetske učinkovitosti poticati će se uspostavom metodološkog okvira kroz razvoj i primjenu smjernica za energetske obnovu ranjivih ruralnih i peri-urbanih područja temeljenih na financijski održivim i socijalno pravednim načelima.

RENOVERTY osigurava da obnova zgrada uključuje društvenu dimenziju integrirajući čimbenike sigurnosti, udobnosti i poboljšane pristupačnosti u Smjernice za energetske obnovu zgrada energetske siromašnih kućanstava, kako bi se dodatno unaprijedila kvaliteta života ranjivih skupina stanovništva. Tijekom tri godine trajanja projekta, sedam pilot lokacija lociranih u Svetoj Nedelji & Žumberku (Hrvatska), Tartuu (Estonija), Bükkszentmárton & Somlói-Oroszló (Mađarska), Zasavju (Slovenija), Parmi (Italija), Coimbr (Portugal), i Osona (Španjolska) provodit će Smjernice, dok se u dugoročnom razdoblju predviđa i postizanje šire integracije ruralnog i periurbanog razvoja.

Ovdje pristupite cijelom izvješću

Naša web stranica: <https://ieecp.org/projects/renoverty/>

Pronađite nas na LinkedInu i Twitteru
@RENOVERTYproject

Sufinancirano od strane Europske unije u okviru projekta ID 101077272. Izraženi stavovi i mišljenja su, međutim, samo autorovi i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili CINEA-e. Za njih se ne mogu smatrati odgovornima ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje potporu.